

नियोजनाचा ‘कुंभ’ रिताच!

जागतिक आकर्षणाचे केंद्र ठरलेल्या प्रयागराजच्या महाकुंभाच्या सांगतेला आज बरोबर दोन महिने पूर्ण झाले. साठ कोटींहून अधिक भाविकांचे स्नान आणि यानिमित्ताने तीन लाख कोटी रुपयांपेक्षा अधिकची झालेली उलाढाल नेत्रोद्दीपक ठरली. गगनभेदी आकड्यांचे दाखले देतानाच, या सोहळ्याच्या ‘न भूतो न भविष्यति’ यशस्वी नियोजनाबद्दल उत्तर प्रदेश आणि केंद्र सरकारने स्वतःची पाठही थोपटून घेतली. हे बहुचर्चित नियोजन अभ्यास व संशोधनाचा विषय ठरू पाहते आहे. अशा स्थितीत नाशिकमध्ये जेमतेम दोन वर्षांवर येऊन ठेपलेल्या सिंहस्थपर्वबाबत महाराष्ट्र सरकारची अनास्था, चर्चा व विवेचनाचा विषय ठरते. तोंडाशी येऊन ठेपलेल्या या सोहळ्याबाबत ना राज्य सरकार गंभीर दिसते, ना केंद्र! नाशिक-त्र्यंबकेश्वर परिसरासह राज्याचाही आर्थिक चेहरामोहरा बदलण्याची क्षमता असलेल्या सिंहस्थाच्या नियोजनाचे गाढे कागदावरून पुढे सरकायला तयार नाही. श्री प्रभू रामचंद्रांच्या वास्तव्याने पावन झालेल्या या पुण्यभूमीत गोदावरी तीरावर दर बारा वर्षांनी होणारा हा सोहळा पौराणिक काळापासूनच हिंदू धर्मीयांचा श्रद्धा आणि आस्थेचा विषय. पूर्वी किमान चार वर्षे आधीपासूनच त्याची तयारी सुरू व्हायची. आता स्वतःला हिंदुत्ववादी म्हणवून घेणारा भाजपच गल्लीपासून दिल्लीपर्यंत राज्यशकट हाकतो आहे. तरीही सिंहस्थाबाबत दर्शवली जात असलेली उदासीनता अनाकलनीय ठरते. नाशिकनंतर उज्जैनमध्ये २०२८मध्ये होणाऱ्या कुंभमेळ्याची कामे दोन-अडीच वर्षे आधीपासूनच सुरू झालेली आहेत हे विशेष! आगामी सिंहस्थ भव्यदिव्य करण्यासाठी नाशिक महापालिकेने १५ हजार कोटी, तर इतर यंत्रणांनीही नऊ हजार कोटींचा कागदोपत्री आराखडा सादर करूनही बरेच दिवस लोटले. मध्यंतरी सरकारने प्राधान्यक्रमाच्या कामांची विचारणा करून त्यात पन्नास टक्क्यांपर्यंत काटछाट केली. तरी अद्याप दमदीही देण्यात आलेली नाही. नियोजनाचे डिडिम तेवढे वाजविले जाते आहे. महिनाभरापूर्वी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी नाशिकचा दौरा करून बावीसशे कोटींची कामे करण्याचे तोंडी आदेश दिले खरे; परंतु पैशांचे सोंग आणता येत नसल्याने प्रशासन चिंतित आहे. निधीचा खडखडाट असल्याने ‘सीएसआर’ फंडातून काही कामे मार्गी लावण्याची वेळ आली आहे. सिंहस्थाची कामे गतीने व्हावीत, यंत्रणांचा समन्वय साधला जावा म्हणून प्रयागराज आणि उज्जैनच्या धर्तीवर स्वतंत्र सिंहस्थ प्राधिकरण स्थापण्याची घोषणाही मुख्यमंत्र्यांनी केली. मात्र, यामुळे संभ्रम आणखी वाढून नियोजन आणखी लांबले आहे. भाजप व पक्षाने सरकार सत्तेवर येऊन चार महिने उलटले; अद्याप जिझ्याच्या पालकमंत्रिपदाचा तिढा सुटलेला नाही. त्यात प्राधिकरणाची घोषणा झाल्याने प्रशासन बुचकळ्यात पडले आहे. कारण प्राधिकरणाच्या ड्राफ्टचे कायद्यात रूपांतर करणे व इतर प्रक्रियेसाठी विधिमंडळाची मान्यता घ्यावी लागणार असल्याचे सांगितले जाते. त्यासाठी पावसाळी अधिवेशनाची वाट पाहावी लागणार आहे. नियोजनात भाजपसह घटक पक्षांचे लोकप्रतिनिधी आणि खुद्द मंत्र्यांनाही दुर्लक्षित करण्याचे कारण कळायला मार्ग नाही. मुख्यमंत्र्यांनी बोलावलेल्या बैठकीलासुद्धा जिल्ह्यातील तीन मंत्री आणि युतीतील आमदारांना हिव लावून विचारण्यात आले नाही. यावरून राजकीय सुंदीपसुंदीचा प्रत्यय यावा. मलनिस्सारण केंद्रे, रिंग रोडसह रस्ते प्रकल्प, साधुग्रामचे भूसंपादन आदी अनेक कामे पैशांअभावी खोळंबून आहेत. गोदावरीच्या शुद्धतेसाठी जागतिक कंपन्यांकडून निविदा मागविण्यात आल्या; परंतु नागपूरस्थित एका ठेकेदारासाठीच हा सारा खटाटोप असल्याचे आरोप होत आहेत. त्याचा फटका नियोजनाला बसतो आहे. शासन-प्रशासनाविरोधात संताप वाढतो आहे. जेमतेम लाख-दोन लाख भाविकांचा सामावून घेण्याची क्षमता असलेल्या त्र्यंबकेश्वरच्या २४१ कोटींच्या आराखड्याला तत्त्वतः मंजुरी मिळाली असली तरी कामांचा प्राधान्यक्रम ठरविताना गडबडी होत आहेत. चेंगराचेंगरीचा पूर्वेतिहास असल्याने असे अनुचित प्रकार टाळण्यासाठी शहराबाहेर दीर्घ लांबीच्या घाटांच्या उभारणीचे आव्हान आहे. पर्वकाळात नाशिक-त्र्यंबकेश्वरमध्ये दहा ते पंधरा कोटी भाविक येण्याचा अंदाज आहे. प्रत्यक्षात इतक्या भाविकांना सामावून घेण्याची क्षमता दोन्ही शहरांची आहे काय, याचा विचार करावा लागणार आहे. एआय तंत्रज्ञानासह हा मेळा डिजिटल करण्याचे मनसुखे गैर नाहीत; पण दुर्दैवाने त्यासाठीची तत्परता दिसून येत नाही. वास्तविक ‘इव्हेंट’च्या जमान्यात हा सोहळा ‘कॅश’ करून भाविकांचे आशीर्वाद घेण्याची नामी संधी राज्य सरकारला आहे. ती दवडता कामा नये. ‘बेटर लेट, दॅन नेव्हर’ या न्यायाने वेगाने कामाला लागून सिंहस्थ सुफळ, संपन्न व्हावा एवढीच अपेक्षा!

‘पाकिस्तान मुदाबाद! आतंकवाद मुदाबाद! हिंदुस्तान जिंदाबाद! इस्लामियत जिंदाबाद! हिंदू-मुस्लिम एकता जिंदाबाद!’ अशा घोषणा देत देशतील मुस्लिम समाज शुक्रवारच्या नमाजाच्या वेळी मशिदींमध्ये एकवटला व त्याने पहलगाम येथील दहशतवादी हल्ल्याचा दोन मिनिटे शांतता पाळून निषेध केला. मुस्लिम समाजाच्या नेत्यांनी आपल्या हिंदू भावांवर झालेल्या भ्याड दहशतवादी हल्ल्याचा दंडाला काळ्याफिती लावूनच नव्हे, तर थेट रस्त्यावर उतरून धक्कार केला. यालाच म्हणतात सामाजिक बंधुभाव, मानवतावाद, राष्ट्रीय एकात्मता आणि राज्यघटनेला अभिप्रेत असलेले ‘स्पिरिट ऑफ इंडिया.’

मागील दहा वर्षांच्या काळात देशातील सामाजिक ऐक्याला सुरुंग लावण्याचे प्रयत्न झालेले आहेत. विशिष्ट वर्गांकडून मुस्लिम धर्मीयांचा पराकोटीचा द्वेष पसरविण्यात आलेला आहे. त्यांची घरे-दुकाने वेचून लक्ष्य केली आहेत. मुस्लिम समाजाविषयी भेदभावपूर्ण व कलुषित वातावरण निर्माण करण्यात आले आहे. त्यासाठी वादग्रस्त धर्मसंवाद भरवून मुस्लिम समाजाविरोधात चिथावणीखोर वक्तृत्वे केली आहेत. ‘बटंगे तो कटंगे, एक है तो सेफ है, घुस घुस के मारेगे’ अशी धार्मिक उन्मादींची द्वेषपूर्ण विधाने केली गेली आहेत. ही द्वेषाची भाषा दुसरे तिसरे कुणी नव्हे, तर सत्ताधारी मंडळी, त्यांच्या समर्थक उजव्या संघटना आणि त्यांच्यावर पोसलेला मीडिया करीत आहे. हिंदू-मुस्लिम वादावर आपल्या राजकीय पोळ्या भाजण्याचा लाजिरवाणा प्रयत्न या मंडळींनी केलेला आहे. सत्तेसाठी कोणत्याही थराला जाण्याची व प्रक्षोभक विधाने करण्याची त्यांच्यात जणू काही स्पर्धा सुरू असल्याचे चित्र निर्माण झालेले असताना, काश्मीर खोऱ्यातील पहलगाम या निसर्गरम्य पर्यटनस्थळी पाकधार्जिण्या दहशतवाद्यांचा हल्ला झाला. या हल्ल्यात २६ निष्पाप हिंदू बांधव मारले गेले. या हल्ल्याच्या वेळी धर्मांध मुस्लिम दहशतवाद्यांनी हिंदू पर्यटकांना त्यांचे नाव व धर्म विचारून वेचून वेचून मारले. लष्कर-ए-तैयबा या दहशतवादी संघटनांची नवी आवृत्ती असलेल्या ‘ताऊतफा’ या संघटनेच्या दहशतवाद्यांनी पहलगामच्या नंदनवित्त रक्तर्जित सडा शिंपला आहे. या हल्ल्यात महाराष्ट्र, गुजरात, राजस्थान व अन्य राज्यांमधील पर्यटक वकनाक वळले गेले आहेत. या भ्याड हल्ल्याचा आता सर्वच स्तरातून निषेध नोंदवण्यात येत आहे. हा निषेधाचा सूर केवळ हिंदूच नव्हे, तर मुस्लिम समाज बांधवही रस्त्यावर उतरून करीत आहेत. हा निषेध देशभरातील मशिदींमधूनही केला जात आहे.

महाराष्ट्रातील सर्व शाळांमध्ये इयत्ता पहिलीपासूनच हिंदी विषयाची सक्ती करण्याचा निर्णय मागे घेत असल्याचे राज्याचे शालेय शिक्षणमंत्री दादा भुसे यांनी मंगळवारी जाहीर केले. खुद्द मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी आधीच तसे स्पष्ट संकेत दिलेले असल्याने हे होणार होतेच. राज्यातील महायुतीच्या सरकारसाठी ही अपरिहार्य अशी माघार आहे. या माघारीतून काही धडे राज्य सरकारने घ्यायला हवेत, तद्गत मराठी जनांनीदेखील. मुळात भाषा हा विषय संप्रतकाळी अनेक अंगांनी संवेदनशील झालेला. त्यामुळे, नव्या राष्ट्रीय शिक्षण धोरणाच्या अंमलबजावणीची पावले टाकताना राज्य सरकारने सावधानता बाळगायला हवी होती. परंतु, विधिमंडळात आपल्यामागे सगसणीत बहुमत असल्याने हिंदी सक्तीचा निर्णय आपण सहज अंमलात आणू शकू, या समजुतीत सत्ताधारी महायुती राहिली की काय ते न कळे. किंवा मग त्यामागे खडा टाकून पाहण्याचीही धूर्तता असू शकते. पण या खड्याने तरंग नव्हे तर लाटाच उठल्या! सरकारच्या माधारीने या लाटा निवळल्या असल्या तरी काही अगदी मूलभूत मुद्द्यांपर्यंत जायलाच हवे, नि तेही तातडीने. नव्या राष्ट्रीय शिक्षण धोरणातील त्रिभाषा सूत्र हा त्यातील निषेध नोंदवण्यात येत आहे. हा निषेधाचा सूर केवळ हिंदूच नव्हे, तर मुस्लिम समाज बांधवही रस्त्यावर उतरून करीत आहेत. हा निषेध देशभरातील मशिदींमधूनही केला जात आहे.

पहलगाम येथील मुस्लिम दहशतवाद्यांच्या हल्ल्याला स्थानिक घोडेस्वार सय्यद अदिल हुसेन शाह नावाच्या मुस्लिम तरुणाने प्रखर विरोध केला. हिंदू पर्यटकांना वाचवण्यासाठी दहशतवाद्यांच्या हातातील रायफल हिसकावून घेण्याचा प्रयत्न करून त्याने आपल्या प्राणाचे बलिदान दिले. काही हॉटेल व्यावसायिकांनी बाहेर गडबड सुरू झाल्याचे लक्षात येताच आपल्या पर्यटकांना हॉटेलबाहेर पडू दिले नाही. काही मुस्लिम बांधवांनी अवघड व अरुंद पायवाटांवरून पर्यटकांना आपल्या पाठीवर घेऊन सुरक्षित स्थळी हलवले व त्यांचे प्राण वाचवले. काहींनी पर्यटकांकडून त्यांच्या कामाचा मोबदला सुद्धा घेतला नाही. इथेच काश्मिरी बांधवांनी पैसा आणि धर्मापेक्षा ‘इस्लामियत’ मोठी असल्याची ओळख अधोरेखित करून माणुसकीविरुद्धाच्या भ्याड हल्ल्याच्या चिंधड्या उडवल्या आहेत.

एकेकाळी याच काश्मीर खोऱ्यातील काही मुस्लिम दहशतवाद्यांचे छुपे, तर काही उघडपणे समर्थन करीत होते. काही काश्मिरी तरुण हातात वगड घेऊन भारतीय लष्करावरच दगडफेक करीत होते. आता परिस्थिती पूर्ण बदलली आहे. मुस्लिम बांधवांच्या मानसिकतेमध्येही कमालीचा बदल झाला आहे. त्यांना शांतता व सलोखा हवा आहे. त्यांनाही आपल्या कुटुंबीयांसह देशाचा विकास हवा आहे. ह्याअतिथी देवो भवह्म ही संस्कृती जपणाऱ्या काश्मिरींनी पहलगामच्या दहशतवादी हल्ल्यानंतर रस्त्यावर उतरून दहशतवाद्यांचा खुलेआम निषेध नोंदवला आहे. काश्मीरमधील पर्यटनावरच आपल्या मुलाबाळांचे शिक्षण व भवितव्य अवलंबू आहे. त्यातूनच त्यांना रोजीरोटी मिळणार आहे. त्यांच्या कुटुंबांना सुख-समाधान लाभणार आहे. ही भावना स्थानिक काश्मिरींमध्ये प्रथमच पाहायला मिळत आहे. त्यामुळेच काश्मीरमधील बहुसंख्य मुस्लिम बांधवांनी मशिदींमधूनच नव्हे, तर रस्त्यावर उतरून दहशतवादी कारवायांना कडाडून विरोध दर्शवला आहे. ही देशाचे ऐक्य व अखंडतेच्या दृष्टीने दिलासादायक बाब म्हणता येईल.

विशेष म्हणजे काश्मीर खोऱ्यातील दहशतवादी

हल्ल्याचा देशभरातील समस्त मुस्लिम बांधवांनी एकदिलाने, एकजुटीने निषेध नोंदवला आहे. बहुसंख्य मशिदींमध्ये शुक्रवारच्या नमाजाच्या वेळी दोन मिनिटे स्तब्धता पाळून दहशतवादी हल्ल्यात मृत्युमुखी पडलेल्या आपल्या हिंदू बांधवांच्या हत्येचा निषेध नोंदवला आहे. पीडितांच्या कुटुंबीयांप्रति शोकसंवेदना व्यक्त केल्या आहेत. दंडावर काळ्या फिती लावून ‘पाकिस्तान मुदाबाद, हिंदुस्तान जिंदाबाद’चे बुलंद नारे दिले आहेत.

विशेष म्हणजे हुरियत कॉन्फरन्सचे नेते मिरवेज उमर फारूक यांच्या नेतृत्वाखाली श्रीनगरच्या ऐतिहासिक जामा मशिदीत पहलगाम हल्ल्यातील मृतांना दोन मिनिटे स्तब्धता पाळून श्रद्धांजली अर्पण करण्यात आली. दिल्लीच्या जामा मशिदीतही दहशतवादी हल्ल्याचा निषेध नोंदवण्यात आला. श्रीनगरच्या लाल चौकातील व्यापाऱ्यांनी आपल्या आस्थापनांवर काळे झेंडे लावून हल्ल्याचा निषेध केला. पहलगामचा हल्ला शांतताप्रेमी भारतीयांच्या सहजीवनावर झालेला आहे. तिथे माणुसकीचा खून झाला आहे. इस्लाम धर्मात दहशतवादाला थारा नाही, हीच भावना देशभरातील मुस्लिम बांधवांनी व्यक्त केली आहे व ती अधिक महत्त्वाची आहे.

गेल्या काही वर्षांत देशात अनेक धार्मिक दंगली झाल्या आहेत. दंगलीच्या वेदना मुंबईकरांना काही नव्या नाहीत. या दंगलींचे बोलवते धनी नेहमीच नामानिराळे राहिले असले तरी त्यात सर्वसामान्य हिंदू-मुस्लिम बांधवांचीच अपरिमित हानी झालेली आहे. या दंगलींमध्ये सामाजिक बंधुभाव नष्ट होऊन विद्वेषाचे वातावरण वाढीस लागलेले आहे. परस्परविषयीचा संशय कमालीचा वाढला आहे. त्याला सत्याधान्यांनी धार्मिक रंग देऊन देशातील वातावरण कलुषित करण्याचा प्रयत्न केला आहे. सत्ताध्याऱ्यांच्या उजव्या विचाराच्या संघटना व त्यांच्या समर्थक मीडियानेही साथ देऊन आगीत तेल ओतण्याचेच काम केले आहे. त्यामुळे मुस्लिम समाजामध्ये भीतीची, दहशतीची व हतबलतेची भावना आहे. मुस्लिमांकडे ‘ते’ आपले नाहीत याच भावनेतून पाहिले गेले आहे. त्यांच्या प्रत्येक कृती विषयी संशय घेतला आहे. काश्मीर खोऱ्यात दहशतवादाला मिळणारे छुपे वा उघड समर्थन जवळपास संपल्याचे पहलगामच्या निषेधाच्या सार्वत्रिक घटनांमधून दिसून येत आहे. आम्ही भारतीय आहोत. आम्ही या देशाचे नागरिक आहोत. आमचाही निरपराधांच्या हत्येला विरोध आहे. हाच संदेश समस्त मुस्लिम बांधवांनी देऊन देशाची उच्च संस्कृती-परंपरा, नीतिमूल्य व विविधतेतून एकता जपणाऱ्या भारताची मान जगात उंचावली आहे. विद्वेषाचे, पक्षपाताचे धार्मिक राजकारण करणाऱ्यांना सावध व सामंजस्याची भूमिका घेऊन चांगलीच चपराक दिली आहे.

जम्मू-काश्मीरमध्ये पहलगाम येथे सहकुटुंब सुट्टीचा आनंद लुटणाऱ्या पर्यटकांवरील हल्ला, हे पाकिस्तान प्रसूकृत दहशतवाद्यांच्या अमानुष क्रौर्याचे प्रतीक आहे. या बेळूट गोळीबारात किमान २७ नागरिकांचा बळी गेला. दहशतवाद्यांनी पर्यटकांना टिपून, धर्म विचारून राक्षसी पद्धतीने गोळ्या घालण्याच्या कृत्याने सारा देश शोकसंतप्त झाला आहे. अंतर्गत प्रसर्नांनी मोंडकळीला आलेल्या पाकिस्तानी शोपूट अजूनही वळवळत असल्याचे या हल्ल्यातून दिसते. गेल्या काही वर्षांत तुलनेने शांत असलेल्या आणि पर्यटकांनी गजबजलेल्या काश्मीरमध्ये हल्ला घडवून तिथे दहशत आणि अशांतता निर्माण करणे हाच ‘ना-पाक’ इरादा यामागे दिसतो. काश्मीरला आपली दुखरी नस संबोधून आणि हिराष्ट्र सिद्धान्ताचा उल्लेख करून पाकिस्तानी लष्करप्रमुखानी भारताविरोधात गरळ ओकल्यानंतर आठवड्यातच हल्ला होणे हा निश्चितच योगायोग नाही. त्यामुळेच हे राक्षसी कृत्य करणाऱ्या दहशतवाद्यांबरोबर पाकिस्तानातील त्यांच्या बोलवित्या धन्यांनाही कामचार्ग घडा घडविवाच पाहिजे. पाकिस्तानातील दहशतवादी संघटना ‘लष्कर ए तैयबा’च्या पिलावळीतील ‘द रेझिस्टन्स फ्रंट’ने (टीआरएफ) या हल्ल्याची जबाबदारी घेतली आहे. गेल्या काही काळात याच संघटनेच्या सदस्यांनी भरती करून नागरिकांच्या वेचून हत्या केल्या होत्या. मात्र, या घटनेपासून नामानिराळा राहण्याच्या पाकिस्तानच्या दवाब्यावर लहान मूलही विश्वास ठेवणार नाही. या भीषण हल्ल्यामागे अनेक राष्ट्रीय-आंतरराष्ट्रीय संदर्भ आहेत. जम्मू-काश्मीरचे वेगळेपण जपणारे घटनेतील ३७वे कलम इतिहासजमा झाले. तेथील निवडणुकीत भरघोस मतदान होऊन लोकनियुक्त सरकारही सत्तेत आले, तेथे देशविदेशांतील पर्यटकांचा ओघ प्रचंड वाढला. यात तेथील ‘ट्यूलिप गार्डन’ला भेट देण्याचा पर्यटकांची संख्या दुपटीने वाढल्याचे आकडे नुकतेच समोर आले. पाकिस्तान आणि फुटीरतावाद्यांच्या डोळ्यात हे चित्र सलत होते. काही दिवसांपूर्वी बलोच बंडखोरांनी केलेल्या रेल्वे अपहरणामागे भारताचा हात असल्याचा कांगावा पाकिस्तानने केला आणि तेथील काही घटकांनी याचा बदला घेण्याची भाषा सुरू केली होती. या पार्श्वभूमीवर या हल्ल्याकडे पाहिले पाहिजे. विशेषतः अमेरिकेचे उपाध्यक्ष जे. डी. व्हान्स भारत दौऱ्यावर असताना ‘काश्मिरात सारे आलबेल नाही,’ हा संदेश देण्याचा केविलवाणा प्रयत्न या हल्ल्यामागे दिसतो. व्हान्स यांच्यासह अमेरिकेचे अध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प आणि जगभरातील राष्ट्रप्रमुखांनी ताच्या हल्ल्याचा एकमुखी निषेध केल्याने या कथित संदेशाला अर्थ राहिलेला नाही. पंतप्रधान मोदी हे सीडी अरेंबियाच्या भेटीवर असताना हा हल्ला झाला. गेल्या काही काळात भारताचे सीडी अरेंबियासह आखाती देशांशी संबंध अधिक दृढ होऊ लागल्याने इस्लामी देशांमधूनही पाकिस्तानचे स्थान डळमळीत झाले आहे. त्याच नैराश्याचे प्रतिबिंब अशा घटनांमधून उमटते आहे. हा हल्ला केवळ पर्यटकांवरील नसून, काश्मीरच्या अर्थव्यवस्थेला हा मोठा धक्का आहे. ‘पर्यटक परतताना पाहून हदय विदीर्ण झाले,’ या मुख्यमंत्री ओमर अब्दुल्ला यांच्या प्रतिक्रियेतून पर्यटनावर रोजीरोटी चालणाऱ्या गोरगरीब काश्मिरी नागरिकांच्या भावनेचे प्रतिबिंब उमटते आहे. त्यामुळे काश्मिरात सुरक्षिततेची हमी देऊन पर्यटकांमध्ये पुन्हा विश्वास निर्माण करण्याचे मोठे आव्हान आहे. या हल्ल्याचा सुगावा लागला नव्हता का, याचा तपास यंत्रणांकडून होईलच. या घटनेची गांभीर्याने घेतलेली दखल आणि उचललेली पावले पाहता सरकारकडून यापूर्वीच्या ‘सर्जिकल स्ट्राइक’ सारखी कारवाईही होऊ शकते. सारा देवेटीस धरणाच्या दहशतवादाचे समूळ उच्चाटन करण्यासाठी प्रत्युत्तराबरोबरच कायमस्वरूपी उपायही महत्त्वाचे आहेत. त्या दृष्टीने भारताने वेगवेगळ्या आंतरराष्ट्रीय व्यासपीठांवर पाकिस्तानला एकटे पाडले आहेच. पुढील महिन्यातील अमरनाथ यात्रेच्या तोंडावरच घडलेल्या या घटनेमुळे यात्रेकरूंना सुरक्षा पुरविण्याचे आव्हान सुरक्षा दलांपुढे आहे. हल्लेखोरांनी धर्म विचारून नागरिकांना लक्ष्य केले, त्यावरून देशाच्या एकात्मतेवर हल्ला करण्याचा त्यांचा हेतू लक्षात घेतला पाहिजे. अशा कृत्यांमुळे देशात धार्मिक विद्वेष वाढणारा नाही, याची काळजी घ्यायला हवी. धार्मिक उन्माद वाढवून भारताच्या वैविध्यपूर्ण आणि वैशिष्ट्यपूर्ण संरचनेला धक्का देण्याचा हा प्रयत्न ओळखायला हवा. अशा फुटीर शक्तींना बळ मिळता कामा नये. लोकसभेतील विरोधी पक्षनेते राहुल गांधी यांच्यासह अन्य विरोधकांनीही गुहमंत्री अस्मित शहा यांच्याशी करून सरकारसाला पूर्ण पाठिंबा देऊ केला आहे. सत्ताधारी आणि विरोधकांनीही अशा दुर्दैवी घटनांचे राजकारण करू नये आणि जबाबदारीने वागावे, यातच शहाणपण आहे.

स्त्री-पुरुष यांच्यात फरक आहेच आणि तो नैसर्गिक आहे. त्यामुळेच भावनेची कामे ही महिलांची मक्तेदारी असते. बव्हंशी हे खरेदेखील आहे. कारण स्त्रिया या मूलतः नाजूक असल्या तरी मानसिकदृष्ट्या एकदम कणखर असतात. एखाद्याला जीव लावला की अगदी मरेपर्यंत त्याला जपतात. हे असे सगळे असतानाही गेल्या काही महिन्यांपासून कानावर येण्या घटना या महिलांबद्दलच्या या समजाला छेद देण्या ठरत आहेत. अनंतकाळजी माता असा जिला गौरव नेहमीच केला जातो, ती महिला जेव्हा असे क्रौर्याची परिसीमा गाठणारे कृत्य करते, तेव्हा मनात प्रश्न निर्माण झाल्यावाचून राहात नाहीत.

घटना पहिली

मेरठ येथील सौरभ राजपूतची त्याची पत्नी मुस्कानने प्रियकर साहिलसह अमानुष हत्या केली. मर्चंट नेव्हीमध्ये अधिकारी असलेल्या सौरभ राजपूतचे हत्येनंतर मृतदेहाचे १५ तुकडे करून ड्रममध्ये टाकले आणि ते चक्क सिमेंटने सील केले. विशेष म्हणजे, इतके घृणास्पद कृत्य केल्यानंतर त्याबद्दल काही वाटणे तर दूरच पण मुस्कान तिचा प्रियकर साहिलसोबत हिमाचल प्रदेशात सहलीला गेली. या घटनेनंतर पोलीस तपासात प्रेम, विश्वासघात आणि हत्येचे जे सत्य समोर आले आहे ते धक्कादायक आहे.

घटना दुसरी

पुण्यातील आमदार योगेश टिळेकर यांचे मामा सतीश वाघ यांच्या हत्येची सुपारी त्यांची बायको मोहिनी वाघ हिनेच दिली होती. शेजारीच राहणाऱ्या व्यक्तीसोबत मोहिनी वाघ हिचे प्रकरण आहे. या प्रेम प्रकरणात सतीश वाघ हाडेवे येत असल्याने पाच लाखांची सुपारी देऊन त्यांना संपवण्यात आल्याची कबुली मोहिनी वाघनेच पोलिसांकडे दिली आहे.

घटना तिसरी

महिलांमध्ये एवढी क्रूरता येते तरी कुठून?

मुंबईतील गोरेगावमध्ये एका महिलांने प्रियकराशी लग्न करण्यासाठी आपल्याच पातीची हत्या केली. यासाठी महिलेचा प्रियकर आणि त्याच्या दोन मित्रांनीही तिला साथ दिली. विशेष म्हणजे मारण्याचा एक प्लॅन फेल गेला असता तर नक्कीच बँक अप प्लॅनदेखील तयार होता.

आपल्या आसपास घडणाऱ्या या घटना आहेत. एखाद्या महिलाेला सासरच्यांकडून, तिच्या नवऱ्याकडून होणारी मारहाण जितक्या सहजपणे स्वीकारली जाते, तितक्या सहजपणे, महिलेने पुरुषांना मारणे हे स्वीकारलं जात नाही. त्यातही या मारण्यात एवढी अमानुषता असेल तर नक्कीच नाही. एकतर बायकोने नवऱ्याला मारलं असेल हा विचार आपल्या डोक्यात येतच नाही, आणि आला तरी आपण त्यावर विश्वास ठेवायलाही तयार नसतो. कनवाळू, सॉफ्ट स्प्रोकन, सगळे सांभाळून घेणाऱ्या अशी एक महिलांची इमेज जी आपल्या डोक्यात बसली आहे, तिला याने निश्चितच धक्का बसताना दिसतो आहे. पण, महिला एवढं टोकाचं का वागू लागल्या, हा यातला कळीचा मुद्दा आहे.

नवरा-बायकोचे नाते हे जगातले सगळ्यात सुंदर नाते असल्याचे मानले जाते. इतर कोणतीही आणि कितीही नाती महिलांच्या जवळची असली तरी या नात्याची सर कशालाच येत नाही. असे असतानाही महिला या टोकापर्यंत का जातात, हा एक गहन प्रश्न आहे. त्यांच्या अशा या टोकाच्या वागण्यामागे मानसिक, सामाजिक आणि सांस्कृतिक कारणे निश्चितच आहेत. मानसिक तणाव, कुटुंबीयांचा दबाव किंवा समाजाची बदलती मानसिकता, याचादेखील महिलांवर परिणाम होतो आहे का, याचीच उत्तरे शोधण्याचा प्रयत्न.

कोणतेही नाते परिपूर्ण नसते. त्यात काही ना काही विसंवाद हा असतोच.

पण, तो वादू न देणे हे आपल्या हातात असते. नातेसंबंधांमधील असे वाद वेळीच सोडवले नाहीत तर ते कोणत्याही थराला जाऊन पोहोचतात. वर म्हटल्याप्रमाणे, नवरा-बायकोचे नाते हे प्रेम आणि विश्वासाच्या धाग्यांनी बांधलेले असते. पण या नात्यात आलेल्या विश्वासघातामुळे हे बंधन तुटते आणि या घटनांसारखे धक्कर रूप घेते. नवऱ्याचा जीव घेण्याची बायकोची मानसिकता कशी तयार होते? महिला इतक्या क्रूर का होत असतील? ज्याच्याशी स्वतःच्या मजीने विवाह केला त्या आयुष्यभराच्या जोडीदाराचे तुकडे करून गुहा लपवण्याची मानसिकता नेमकी काय असते? या संदर्भात परदेशातली एक जुनी घटना आहे.

मे १९९३ मध्ये नर्स असलेल्या बेव्हर्ली ऑलीटला शिक्षा झाली. ती ‘एजल ऑफ डेथ’ या नावाने ओळखली जाऊ लागली. ब्रिटनमधल्या एका सरकारी हॉस्पिटलमध्ये ती काम करायची आणि तिथल्याच चार बाळ्यांना तिने मारलं. या लहान मुलांना इन्जुलिनचा ओव्हरडोस देऊन किंवा त्यांच्या रक्तवाहिन्यांमध्ये इंजेक्शनद्वारे एअर बबल घुसवून त्यांना ठार करायची. तिला शिक्षा झाली त्यानंतर तेथील वर्तमानपत्रात तिच्याबद्दल आणि तिच्या अनुषंगाने एकूणच महिलांबद्दल जे लिहिण्यात आलं ते असे, महिलांचे काम काळजी घेणं हे आहे, शारिरीक इजा करणं नाही. बहुतांश महिला या

माया लावतात. त्यातही नर्स तर सर्वाधिक काळजी घेते. त्यामुळे जेव्हा एखादी महिला असं काही मुळ स्वभावाविरुद्ध वागते तेव्हा ते अनेकसर्गिक असतं, तिच्या स्वतःच्या शारीरिक जडघाघडणीच्या विपरीत असतं. थोडक्यात, स्त्री ही मुळात प्रेमळ असते, काळजी करणारी असते आणि इजा करणं किंवा हत्या करणं हे तिच्या मुळ प्रकृतीच्या विरोधात असतं. म्हणूनच आपल्या संस्कृतीत महिला ही अनंत काळजी माता असते असंच म्हटलं गेलं आहे. महिला या मुळातच भावनाप्रधान असतात. त्यामुळे त्यांना जर आपल्या भावनांवर योग्य पद्धतीने नियंत्रण राखता आलं नाही तर एवढ्या टोकाच्या घटना घडू शकतात, असे मानसोपचारतज्ञ सांगतात. अनेकदा घरातील परिस्थिती, नवरा - बायको नात्यातला तणाव हे सगळं बायका संयमाने हाताळू शकत नाहीत. एखाद्या घटनेचा राग मनात बसलेला असतो. आणि त्यानंतर तशाच पद्धतीच्या घटना घडत गेल्या तर या रागात भरच पडते आणि मग हा राग असे हिंसक वळण घेतो.

सासुरवाशीण असलेल्या महिलेला अनेकदा वेगवेगळ्या त्रासांना सामोरे जावे लागत असते. घराबाहेर अत्यंत लोवल्या सगळं हाताळणाऱ्या महिलांना घरातल्या या गोष्टी कशा हाताळल्यात हे झटकन लक्षात येत नाही. त्यातच एखादी महिला स्पष्टपणे बोलणारी असेल तर कदाचित तोडणा निघू शकतो. पण, जर तोही स्वभावा नसेल तर अशा महिलांच्या नशिवात टोकाचं नैराश्य येतं. आणि मग आपल्याला कोणी समजूनच घेत नाही, सगळे सतत आपल्याला चुकीचं समजतात, अशा समजुतीतल्या या महिला टोकाचं पाऊल उचलतात.

आजकालचा ताण-तणाव पाहता यासाठी मुद्यापासून प्रयत्न करण्याची गरज असल्याचे मानसोपचारतज्ज्ञ डॉ. शैलेश उमाटे सांगतात. हे ताण-

तणाव कसे हाताळायचे याचे प्रशिक्षण देणे गरजेचे आहे. लहान वयातच काय बरोबर काय चूक यातला फरक समजवून देणं गरजेचं आहे. महिलांना भावनिकदृष्ट्या सक्षम करणे ही काळाची गरज आहे. त्याचबरोबर, एखाद्या नात्यात तणाव जाणवत असेल तर त्यासाठीचा तोडगा सांगायला हवा. अनेकदा असं म्हटलं जातं की, कठोर शिक्षा केली की अशा घटनांना आळा बसेल. पण, यापेक्षाही महत्त्वाचं आहे ते अशा घटना घडूच नये यासाठी प्रयत्न करणं. यासाठी सामाजिक भान, मानसिक आरोग्यासाठी काही न काही प्रयत्न, अशा सगळ्यांचा समन्वय आवश्यक आहे. अतिताणाचा व्यक्तीच्या सारासार विचारशक्तीवर परिणाम होतो आणि तो टोकाचं पाऊल उचलू शकतो. अशा परिस्थितीत व्यक्ती कोणाचीही ऐकायच्या मनस्थितीत राहात नाही.

दुसरं महत्त्वाचं म्हणजे, आतापर्यंत अशा जेवढ्या घटना समोर आल्या आहेत, त्या प्रत्येकात प्रेमाचा त्रिकोण आहे. म्हणजेच, आपल्या प्रेमसंबंधांमध्ये नवऱ्याचा अडसर ठरतो आहे असे सांगत, प्रियकरच संबंधित महिलेच्या नवऱ्याला मारण्यासाठी प्रवृत्त करतो. प्रियकराच्या प्रलोभनात येऊन महिलेने असं काही चुकीचं पाऊल उचललं तर एक अखळ कुटुंब उद्ध्वस्त होतं. त्यातही त्यांना मूल बाळ असेल तर त्याच्या डोक्यावरचं आई-वडिलांचं छत्र काे क्षणात दूर होतं. या सगळ्यात समाजाची भूमिकादेखील महत्त्वाची असते. अनेकदा समाजाबद्दलच्या रागातून व्यक्ती समाजाच्या नियमांचं उल्लंघन करते. या कारणामुळे अशा घटना घडतात.

हे टाळणं शक्य आहे का? तर हो, हे टाळणं सहज शक्य आहे. जगात अशी कोणतीच समस्या नाही, की त्यावर तोडगा नाही. पण त्यासाठी नात्यात परस्पर प्रेम, विश्वास आणि त्याहीपेक्षा जास्त संवाद हवा. नात्यातला मोकळेपणा, सहवास यामुळे कोणत्याही नात्यात समजूतदारपणा येतो आणि नात्यातील हा गोडवा आयुष्य नक्कीच सुंदर बनवतो.

आंबटगोड खिचडी

◆ **साहित्य** : १ वाटी तांदूळ, १ वाटी तुरीची किंवा मुगाची डाळ, १ अरखवं लिंबू, २ हिरव्या मिरच्या, १ चमचाभर जिरं, पाव चमचा हिंग, पाव चमचा हळद, जरास तेल, चवीनुसार मीठ आणि जरा गोडसर चव येईल तेव्हे मूळ किंवा आधणाचं गरम पाणी ४ वाट्या.

◆ **पाककृती** : डाळ + तांदूळ पाण्यात १०-१५ मिनिटं भिजत घालावेत, नंतर दोन-तीन पाण्यातून धुऊन, पाणी निथळून फोडणीत पडण्याकरता तयार ठेवावेत. कूकर गरम करत ठेवावा आणि जरास तेल घालून चमचाभर जिऱ्याची फोडणी करावी. ते फुललं की जरास हिंग घालावं आणि ते फसफसलं की मिरच्यांचे हातानेच मोडून मोठे तुकडे टाकावेत. वर डाळ, तांदूळ आणि हळद घालून मिनिटभर परतावं आणि उकळीचं पाणी घालून नेहमी प्रमाणे खिचडी शिजवून घ्यावी. कूकरचं प्रेशर पडून तो उघडला की

खिचडी बुडेल इतकं गरम पाणी परत घालावं आणि गरम करत ठेवावे. यात आता एका संपूर्ण लिंबाचा रस, मीठ आणि साखर घालून चांगले घोटून, ढवळून रटरदू द्यावे. पाच-एक मिनिटांनंतर आच घालवून अगदी गरमच वाढावी. वर साजुक तूप चांगले मोठा चमचाभर घालायला विसरायचं

नाही. हवी असेल तर वाढतेवेळी बारीक चिरलेली थोडी कोथिंबीर वर पेरावी. ताज्या कोथिंबीरचा स्वाद चांगला लागतो आणि खिचडीचा हलका पिवळा अन् कोथिंबीरचा हिरवागार रंग दिसायलाही छान दिसतो.

कम्फर्ट व्हर्सेस फॅशन, दोन्ही कसे मिळवाल?

‘आरामदायीपणा सर्वात महत्त्वाचा’ हे सर्वश्रुत आहे, परंतु जेव्हा स्त्रियांच्या फॅशनचा विषय येतो, तेव्हा एखादी गोष्ट निवडताना केवळ या एकाच गोष्टीचा विचार करून चालत नाही. गेल्या अनेक वर्षांपासून अंशलेअरचा ट्रेंड वाढत असताना, स्त्रिया दोन्ही गोष्टी मिळवून देण्याची १०० टक्के शक्यता असल्याचे सिद्ध करत फॅशनविरुद्ध कम्फर्ट असे वादविवादाचे अनेक मार्ग शोधत आहेत. जेव्हा त्या आरामदायी हा शब्द ऐकतात तेव्हा, त्यामध्ये लेगिंग्स आणि घाघम नेहमीच प्रथम गोष्टी असतात, परंतु जेव्हा फॅशनचा विषय येतो, तेव्हा, फॅशनचे समर्थक निःसंशयपणे अधिक सर्जनशील होतात.

आपण २१ व्या शतकात वास्तव्य करत आहोत, जेथे स्त्रिया सतत समाजात मिसळत असतात, वैयक्तिक आणि व्यावसायिक जीवनशैली आहेत आणि ही वेळ आपण आपल्या कपड्यांसह अधिक आरामदायक आणि फॅशनेबल निवड करण्याची. चांगली बातमी अशी आहे की, अलीकडच्या काळात लॉन्गवेअर खूप वर्षांनी आले आहेत. केवळ त्यामध्ये भरपूर पर्याय म्हणून नाहीत तर ते सैल, आरामदायी असे कपडे खरोखरच ट्रेंडमध्ये आहेत. आता आपल्या मैत्रिणींसह दिवसातून

जास्तीत जास्त वेळा बाहेर फिरायला जाऊ शकता, तुम्ही आरामदायी वाटू शकेल ते ही विशेष काही न बदलता. जर आपण त्यांना ‘जॉगर्स’ म्हटले तर, तुम्ही त्यांना धावपट्टीवर स्वेटपॅन्ट्स म्हणून देखील घालू शकता. आपण ट्रेसिंगच्या सुवर्णयुगात राहत आहोत - एका आळशी मुलाचे फॅशन स्वर्ग. म्हणून, व्हिस्कोस त्याच्या गुणधर्मांसह उच्च श्वासोच्छ्वास, संपूर्ण जैव-विकृती आणि पर्यावरण अनुकूल अशा श्रेणीतील पसंतीची निवड टरली आहे.

व्हिस्कोसपासून बनवलेल्या कपड्यांचे हे सॉफ्ट टेक्स्चर आहे, ज्यामुळे त्यांना सहजपणे पोशाख सोपे होते आणि आपल्याला पाहिजे असलेल्या शैलीत वापरणे सोपे होते. फॅब्रिकची फ्लुएडिटी शरीरावर ड्रेप करण्यास अधिक मदत करते, त्यामुळे फॅब्रिक अंगावर चमकण्यास मदत होते. कपड्यांसह लेअरिंग अत्यंत सोपे आहे, कारण याचा पोत कपड्याचा गोळा होऊ देत नाही. हे कोणत्याही फॅशनिस्टांसाठी असणे आवश्यक आहे. उज्ज्वल रंग आणि पेस्टल्स रंग ट्रेन्डमध्ये आहेत, त्यामुळे फॅब्रिकची रंगीत होणारी क्षमता आकर्षक बनवते.

कपडे सोप्यापणे करणे सोपे होते आणि आपल्याला पाहिजे असलेल्या शैलीत वापरणे सोपे होते. फॅब्रिकची फ्लुएडिटी शरीरावर ड्रेप करण्यास अधिक मदत करते, त्यामुळे फॅब्रिक अंगावर चमकण्यास मदत होते. कपड्यांसह लेअरिंग अत्यंत सोपे आहे, कारण याचा पोत कपड्याचा गोळा होऊ देत नाही. हे कोणत्याही फॅशनिस्टांसाठी असणे आवश्यक आहे. उज्ज्वल रंग आणि पेस्टल्स रंग ट्रेन्डमध्ये आहेत, त्यामुळे फॅब्रिकची रंगीत होणारी क्षमता आकर्षक बनवते.

जेवल्यानंतर कधीच खाऊ नका ‘या’ गोष्टी, आरोग्यास होईल नुकसान

बदलत्या जीवनशैलीनुसार खाण्या-पिण्याच्या पद्धतीत सुद्धा बदल झाला आहे. तर काही जणांना जेवल्यानंतर लगेच झोप येणे, थोड्या वेळाने पुन्हा भूक लागल्याने खाणे अशा विविध सवयी असतात. मात्र या सवयी तुमच्या आरोग्याला धोका पोहोचवू शकतात. हे खरं आहे, कारण जेवल्यानंतर काही गोष्टी खाऊ नयेत किंवा करू नयेत, असा सल्ला दिला जातो. त्यामुळे तुम्हाला सुद्धा जेवल्यानंतर खाणे किंवा झोपण्याची सवय असल्यास ती आजच बदला. याचा फायदा तुम्हाला नक्की होईल. सकाळचा नाश्ता पोटभरून करायचा, दुपारचे जेवण मध्यम आणि रात्रीचे जेवण अगदी कमी करावे, असे सांगितले

जाते. कारण दिवसभरातील आपण ज्या गोष्टी खातो त्या पचण्यास काही काळ लागत असून ते नीट न पचल्यास विविध समस्या उद्भवतात. मात्र जर तुम्हाला जेवणानंतर काही गोष्टी करण्याची सवय असल्यास तर आधीच सावध व्हा, नाहीतर आरोग्यास नुकसान होईल. ◆ जेवल्यानंतर चहा पिण्याची सवय टाळा. कारण यामुळे जेवलेले अन्न पचण्यासाठी समस्या येते. जेवणाच्या एक तास आधी किंवा एक तासानंतर चहा किंवा कॉफी न पिण्याचा डॉक्टॉरकडून सल्ला दिला जातो. या सवयीमुळे ऑनिमिया हा उत्तम उपाय आहे, परंतु जेवल्यावर लगेच पाणी पिऊ नका. खासकरून थंड पाणी पिणे टाळा. त्यामुळे पचनक्रिया धम्या गतीने होते. त्यामुळे जेवल्यानंतर या करू नका. तसेच सिगारेट पिणे, दारू पिणे या सवयी सुद्धा जेवल्यानंतर केल्यास आरोग्यास धोकादायक ठरू शकतात. तर काही जण जेवण झाल्यानंतर आणि झोपण्यापूर्वी अंधोळ करतात. पण ही सवय वाईट असून त्यामुळे शरीरातील रक्तपुरवठा सुरळीत सुरू राहण्यास अडथळा निर्माण होतो.

होण्याची शक्यता असते. ◆ फळ उपाशीपोटी खाणे आरोग्यासाठी फायदेशीर मानले जाते. मात्र सकाळचा पोटभर नाश्ता केल्यानंतर फळ खाणे टाळा. कारण नाश्यानंतर फळ खाल्ल्यास ते पचण्यास समस्या येईल. फळांचे सेवन तुम्ही संध्याकाळी केले तरी त्याचा धोका उद्भवत नाही. ◆ पचनासाठी पाणी हा उत्तम उपाय आहे, परंतु जेवल्यावर लगेच पाणी पिऊ नका. खासकरून थंड पाणी पिणे टाळा. त्यामुळे पचनक्रिया धम्या गतीने होते. त्यामुळे जेवल्यानंतर या करू नका. तसेच सिगारेट पिणे, दारू पिणे या सवयी सुद्धा जेवल्यानंतर केल्यास आरोग्यास धोकादायक ठरू शकतात. तर काही जण जेवण झाल्यानंतर आणि झोपण्यापूर्वी अंधोळ करतात. पण ही सवय वाईट असून त्यामुळे शरीरातील रक्तपुरवठा सुरळीत सुरू राहण्यास अडथळा निर्माण होतो.

तुमच्या हातातील व्हाॅट्सअॅपमध्ये आता एआयचा शिरकाव; तुम्ही म्हणाल तसे स्टिकर्स बनवून देणार

व्हाॅट्सअॅप लवकरच एक नवीन फीचर सादर करू शकतं, ज्यामुळे तुम्ही सहज एआय स्टिकर जनरेट करू शकाल. हे फीचर कसं वापरायचं चला जाणून घेऊया. सध्या हे फीचर बीटा टॅस्टिंगसाठी उपलब्ध आहे. इन्स्टंट मेसेजिंग अॅप व्हाॅट्सअॅप वीटानं आपल्या प्लॅटफॉर्मवर एआय स्टिकरचा सपोर्ट अॅड केला आहे. व्हाॅट्सअॅपवर हे पहिलं फीचर आहे, जे आर्टिफिशियल इंटेलिजेंसचा वापर करेल आणि एआय स्टिकर बनवण्यास मदत करेल.

एआय स्टिकर बनवण्याचा पर्याय फक्त अॅड्रॉइड २.२३.१७.१४ अपडेटमध्ये उपलब्ध आहे, ज्याचा वापर फक्त काही निवडक व्हाॅट्सअॅप बीटा युजर्सच करू शकतात. ही नवीन सर्व्हिस युजर्सना पर्सनलाइज्ड स्टिकर्स बनवण्यास मदत करेल. पुढील काही दिवसांमध्ये हे फीचर सर्व युजर्ससाठी जगभरात रोलआऊट केलं जाऊ शकतं. या फीचरबाबत WABetaInfoनं आपल्या रिपोर्टमध्ये सांगितलं आहे की, नवीन अपडेटमधून आलेलं हे फीचर सध्या मर्यादित टेस्टर्ससाठी उपलब्ध झालं आहे. इतर स्टिकरप्रमाणे, एआय-जनरेटेड स्टिकर देखील स्टिकर टॅबमध्ये ठेवण्यात आले आहेत. स्टिकर जेनरेट करण्यासाठी युजर्सना नवीन क्लिप बटनवर टॅप करावं लागेल.

◆ व्हाॅट्सअॅप मॅटमध्ये, स्टिकर विंडो ओपन करण्यासाठी खाली दिलेल्या स्माईली आयकॉनवर टॅप करा. ◆ जेव्हा तुम्हाला हा अपडेट मिळेल, तेव्हा एक पर्याय देण्यात येईल जेनरेट युअर ओन एआय स्टिकरवर टॅप करा. ◆ हे फीचर कधीपर्यंत युजर्ससाठी उपलब्ध होईल, यासाठी व्हाॅट्सअॅपनं सध्या कोणतीही टाइमलाइन दिली नाही. तसेच मेटानं या जेनरेटिव्ह एआयचं नाव देखील सांगितलेलं नाही, ज्याच्या मदतीनं हे स्टिकर्स बनवले जातील. आताही कंपनीनं स्वतः तयार केलेली एआय टेक्नॉलॉजी आहे की इतर कोणत्या टेक कंपनीशी मेटानं हातमिळवणी केली आहे, ते पाहावं लागेल. तसेच हे स्टिकर्स जेनरेट करताना काही मर्यादा असतील की नाही ते देखील फीचर सर्वासाठी उपलब्ध झाल्यावरच समजेल.

थकवा दूर करण्यासाठी ग्रीन टी फेसपॅक

चेहऱ्यावर चमक आणण्यासाठी घरगुती फेसपॅक सर्वोत्तम ठरतो. जेव्हा स्कीन थकलेली किंवा डल वाटत असेल तेव्हा तांदूळ आणि ग्रीन टीचा घरी तयार केलेला फेसपॅक स्किनला रिलॅक्स होण्यास मदत करेल. बघू कसा तयार करायचा हा पॅक... ◆ **सामग्री** : लिंबू, ग्रीन टी, २-३ थेंब पेपरमिंट किंवा टी ट्री तेल. ◆ **कृती** : एका वाडग्यात २ चमचे तांदळाचे पीठ घेऊन त्यात १/४ चमचा लिंबाचा रस मिसळा. त्यात ताजी ग्रीन टी मिसळा. क्रीमसारखं होईपर्यंत मिसळत राहा. आता या पॅकमध्ये ३ ते ४ थेंब पेपरमिंट किंवा टी ट्री तेलाचे मिसळा. ◆ **लावण्याचा विधी** : आपला चेहरा कोमट पाण्याने धुऊन घ्या. मग

चेहरा आणि मानेवर पॅक लावा. २० मिनिटानंतर पॅक धुऊन टाका. चेहरा पुसून मॉइश्चरायझर लावा.

क्रोकरी करा चकाचक

प्रत्येक महिलेला वाटते स्वयंपाकघरात काचेची उपकरणे असावीत. क्रोकरीचे आकर्षक प्रकार बाजारात उपलब्ध असल्यामुळे त्याची भुरळ पडल्याशिवाय राहात नाही. डायनिंग टेबलवर स्टायलिश क्रोकरी अधिक शोभून दिसतात. मात्र ही काचेची भांडी बरीच महाग असतात. शिवाय त्यांचा वापर अत्यंत काळजीपूर्वक करावा लागतो. खबरदारी घेतली नाही तर किती सामानाचे नुकसान होण्याची शक्यता असते.

स्वच्छतेबाबतही क्रोकरीची विशेष काळजी घ्यावी लागते. काचेची चमक टिकून राहण्याचे काही वेगळे मार्ग अवलंबावे लागतात. आज यासंबंधी काही महत्त्वाच्या टिप्स जाणून घेऊ या. क्रोकरीवर डाय राहू नये, असे वाटत असेल तर ती वेळोवेळा वेळी स्वच्छ करायला हवी. फार काळ अस्वच्छ अवस्थेत ठेवल्यास डाय टिकून राहतात आणि स्वच्छ करणे कठीण होते. काचेची भांडी स्वच्छ करण्यासाठी गार पाण्याऐवजी गरम पाण्याचा वापर करावा. गरम पाण्याचा वापर केल्याने साबणाचा कमीत कमी वापर करून ही भांडी स्वच्छ करणे शक्य होते. गरम पाण्यामुळे भांडी स्वच्छ होतातच, शिवाय त्यावरील जीवजंतूंचाही नाशनाट होतो. क्रोकरी स्वच्छ केल्यानंतर काही काळ व्हिनेगर मिसळलेल्या पाण्यात बुडवून ठेवावी. काही वेळाने बाहेर काढून न धुताच भांडी सुकवावी. यामुळे क्रोकरीची चमक टिकून राहते. काचेची भांडी धुल्यानंतर त्यावर लिंबू रगडावे. लिंबाच्या रस न दिसणारे डागही निघून जातात आणि वेगळी चमक येते. लिंबू चोळल्यानंतर भांडी परत एकदा धुवून घेण्यास विसरू नये. क्रोकरीच्या आतल्या काडा स्वच्छ करण्यासाठी जुन्या ब्रशवर ट्यूथपेस्ट घ्यावी आणि त्याने हलक्या हाताने स्वच्छता करावी. त्यानंतर कोमट पाण्याने भांडी धुवून घ्यावी.

चप्पल आपल्याला संरक्षण देतात आणि ती एक फॅशन अॅक्सेसरीही आहे. अनेकदा तुम्हीचे फुटवेअर वापरले जातात, तेव्हा त्याचे शरीरावरील परिणाम समजून घेतल्याने आणि योग्य बूट निवडल्याने तुमच्या समस्या सुटू शकतात.

हाय हिल्स : हाय हिल्समुळे पायाच्या चवड्यांवर अतिरिक्त ताण येतो आणि त्यामुळे वेदना तसेच कॉलॅसाइटिसचा त्रास होतो. त्यांच्यामुळे आपले घोटेही मुरगळू शकतात. हाय हिल्सचा दीर्घकाळ वापर केल्यामुळे पोटीचे स्नायू लहान होऊ शकतात आणि पायात वेदना होतात. ते गुडघे, नितंब आणि मणक्यांवर अतिरिक्त ताण आणतात. त्यामुळे इतर समस्या उद्भवू शकतात. नियमित वापरासाठी २ इंचापेक्षा जास्त हिल्स वापरणे टाळा. **फूटवेअर आणि गुडघ्याचे ऑस्टिओआर्थरायटिस :** तुम्हाला गुडघ्याच्या वेदना किंवा आर्थरायटिसचा त्रास असल्यास कठीण किंवा टणक बूट आणि हाय हिल्स घालणे टाळा. संशोधनातून असे दिसून

फीट आणि योग्य : बूट हुशारीने निवडा!

आले आहे की, कमी हिल्सचे लवचिक फूटवेअर (०.५ इंच) गुडघ्यावरील ताण कमी करते. **फूटवेअर आणि मधुमेह :** दीर्घकाळ मधुमेह असल्यामुळे नसांचे नुकसान होऊ शकते. त्यामुळे पायात बधीरपणा येतो. त्याचा परिणाम म्हणून आपल्याला पायात कापलेले किंवा पुरळ आलेले जाणवत नाही आणि ते वेगाने गंभीर संसर्गात परावर्तित होऊ शकते. पायांची नियमित तपासणी करून लालसरपणा, पुरळ किंवा कापलेले असलेले तपासल्यास आणि खास मऊ फूटवेअरचा वापर केल्यास मधुमेहीमध्ये गंभीर गुंतागुंत टाळता येऊ शकते.

फीट नवीन फूटवेअर खरेदी करताना तुमच्या पायांची लांबी आणि रंंदी मोजून घ्या. कारण, काळानुसार तुमच्या पायांचा आकार बदलू शकतो. तुम्ही पायाचा आकार संध्याकाळी मोजला पाहिजे, कारण दिवस संपताना पाय थोडासा सुजतो. तुमचे अंगठ्याचे बोट आणि बुटाचे टोक यांच्यामध्ये साधारण अर्धा इंच जागा असली पाहिजे. तुमच्या पायाचा सर्वात मोठा भाग बुटामध्ये घट्ट बसला किंवा चिमटला जायला नको. तुमचे बूट पायापेक्षा लहान असल्यास तुमच्या टाचेला त्रास होऊ शकतो. निमुळत्या फूटवेअरमुळे कॉर्न किंवा बुनिन्स होऊ शकतात. बूट खूप मोठे असल्यास घसरल्यामुळे पुरळ आणि वेदना होऊ शकतात.

योग्य फूटवेअरचा वापर **फील :** तुम्हाला चपलेत आरामदायी वाटले पाहिजे. आरामदायीपणा तपासण्यासाठी स्टेअरमध्ये नवीन चप्पल घालून चाला. तुमचा पाय जमिनीवर आपटतो तेव्हा त्याचा परिणाम कमी करण्यासाठी बुटाला पुरेशा प्रमाणात कुशन असले पाहिजे. लक्षात ठेवा, बूट तुमच्या पायानुसार असावेत, पाय बुटांप्रमाणे जुळवू नका. **प्रेमवर्क :** चौरस किंवा गोल टो-बॉक्स असलेले बूट निवडा. टोकदार टो-बॉक्स असल्यास तुम्हाला कॉर्न, कॉलॅसाइटिस, बुनिन्स, टाचेतील नादुरस्ती आणि पुरळ यांचा त्रास होऊ शकतो. बुटाची पुढची बाजू तुमच्या पायाच्या पुढच्या बाजूशी जुळती असावी. हील काउंटर (बुटाची मागची बाजू) इतकी मजबूत असावी की, पाय मुरगळणार नाही आणि तुमच्या घोट्याला सपोर्ट मिळेल. **बूट बदलण्याची वेळ कधी :** तुमचे बूट खूप घासलेले असल्यास, तुमच्या घोट्याकडेही घासलेले असल्यास ते घर्षण आणि वापराचे परिणाम किंवा चिन्ह आहेत आणि ती तुमचे बूट बदलण्याची वेळ आहे. शेवटी, उद्दिष्ट कार्यासाठी योग्य बुटांचा वापर करा. स्टायलसाठी आरामदायी-पणाशी तडजोड करू नका.

मधाचे फेसपॅक

मध हे आपल्या आरोग्यासाठी औषधी आहे. मध हे आपल्या त्वचेवरही गुणकारी असल्याचे सिद्ध झाले आहे. बाजारात आलेले केमिकलयुक्त फेसपॅकमुळे आपल्या त्वचेवर विपरीत परिणाम होत असतो. मधाचा फेसपॅक घरच्या घरी तयार करून आपली त्वचेचा सतेजपणा कायम ठेवता येऊ शकतो. ■ मुलतानी मातीचे पावडर, गुलाबजल, मध (शहद) व संत्र्याचा रस प्रत्येक एक-एक चमचा घेऊन त्याची पेस्ट तयार करून रात्री झोपण्याआधी चेहऱ्यावर लावावी. १० ते १५ मिनिटांनी चेहरा स्वच्छ करावा. ■ एक चमचा मधात एका अंड्याच्या बलक घालून चेहऱ्यावर लावावा. १० मिनिटांनी चेहरा स्वच्छ करावा. ■ पिकलेल्या केळीचा गर, कणीक व एक मोठा चमचा मध यांची पेस्ट चेहऱ्यावर लावावी. १० मिनिटांनंतर चेहरा थंड पाण्याने स्वच्छ करावा.

सतत जांभया येत आहेत का? मग त्यामागे असू शकतात ही कारणे

वारंवार जांभया येत असतील तर झोप अपुरी झाली असल्याचे हे लक्षण असल्याचे आपण मानतो. मात्र केवळ झोप अपुरी झाली असली तरच सतत जांभया येतात असे नाही. यामागे अन्य काही कारणेही असू शकतात. ही कारणे जाणून घेऊ या. सातत्याने येणाऱ्या जांभया हे मानसिक तणावाचे लक्षण असू शकते. मानसिक तणाव जास्त असेल, तर त्याचा परिणाम मेंदूच्या सक्रियतेवरही होत असतो. त्यामुळे मेंदूला सक्रिय ठेवण्यासाठी प्राणवायूचा पुरेसा जांभया येऊ लागतात. मेंदूला प्राणवायूचा पुरवठा कमी होत असेल तर याचा परिणाम फुफ्फुसांच्या कार्यावरही

होतो. यादरम्यान फुफ्फुसांमध्ये प्राणवायूची मात्रा कमी होऊन कार्बन डाय ऑक्साईडचे प्रमाण वाढले, तर हा वायू कमी करून प्राणवायूची पातळी वाढवण्यासाठी देखील आपल्याला जांभई येते. जांभई आल्याने मेंदूमधील प्राणवायूचा पुरवठा झपाट्याने वाढतो आणि फुफ्फुसांमध्ये साठून राहिलेला कार्बन डाय ऑक्साईड बाहेर पडण्यास मदत होते. जेव्हा शारीरिक थकवा अधिक असेल त्यावेळी शरीराला प्राणवायूचा पुरेसा पुरवठा होत नसतो. अशा वेळी देखील सतत जांभया येत असतात. जांभईद्वारे शरीराला आणि स्नायूंना पुरेसा प्राणवायूचा पुरवठा होत असतो. त्यामुळे आपल्याला सातत्याने जांभया येत असल्यास शारीरिक थकवा आला असल्याचे ओळखून काही काळ विश्रांती घ्यावी.

आजकाल तरुण वर्गातही पाटदुखी, कंबरदुखी, मणक्याच्या वेदना, श्वास घेण्यास त्रास असे विकार वाढत चालले आहेत. सुखासीन जीवनशैली आणि व्यायामाचा अभाव ही कारणे त्यामागे आहेत तसेच रोजच्या आयुष्यात वाढलेले ताणतणाव ही त्याला हातभार आहेत. आपल्या वापरत असलेल्या मऊ मुलायम गाद्या हे विकार अधिक वाढवतात असे निरीक्षण नोंदवले गेले आहे. मऊ गाद्या, उशा सुखच वाटल्या तरी पाठीची दुखणी, स्वास्थ्यासाठी त्या चांगल्या नाहीत असे तज्ज्ञ सांगतात. मणक्याचे विकार दूर ठेवायचे असतील तर जांभया येऊ अथवा पातळ चर्टई टाकून त्यावर जमिनीला पाठ लावून झोपणे खूपच उपयुक्त ठरते. अशा विश्रांतीचे अनेक फायदे होतात. पहिले म्हणजे जमिनीला पाठ लावून झोपण्याने

पाटदुखी, कंबरदुखीने हैराण? मग जमिनीवर झोपून पहा

पाठीचा कणा योग्य स्थितीत राहतो. उशी न घेता झोपले तर श्वास घेण्यास होत असलेला त्रास दूर होतो. एखाद्या रात्री झोप येत नसेल तर अशा प्रकारे जमिनीवर झोपून पहा, शांत झोप येते. खांदी, कुल्ले या ठिकाणी वेदना होत असतील तर जमिनीवर झोपण्याने त्या हळूहळू कमी होत जातात. पाटदुखीचा त्रास कमी होतो. गदीवर झोपल्याने शरीराचे तापमान वाढते, त्यामुळे सतरंजी घालून जमिनीवर झोपल्यास हा त्रास होत नाही, शिवाय रक्तप्रवाह सुरळीत राहतो आणि मेंदू शांत राहतो. स्नायूंना आराम मिळतो. रोज जमिनीवर झोपणे शक्य नसेल तर जेव्हा जेव्हा पाटदुखी, कंबरदुखी व वरील कोणते त्रास होतात तेव्हा काही दिवस तरी जमिनीवर झोपावे, असे सांगितले जाते.

■मुंबई : जेनस् लाईफने

ज्येष्ठ नागरिकांना लक्ष्य बनवण्याच्या वादट चाललेल्या सायबर गुन्हाविरुद्ध जागरूकता निर्माण करण्यासाठी महाराष्ट्र सायबरशी भागीदारी केली आहे. जेनस् लाईफ हे तुमच्या वयाच्या साठीच्या पुढच्या आयुष्यासाठी उपयुक्त असे एक ॲप आहे. ज्येष्ठ नागरिकांना जीवनाचा परिपूर्ण अनुभव घेता यावा यासाठी त्यांना सक्षम बनवणारा हा एक टेक्नॉलॉजी- सक्षम आणि आकर्षक प्लॅटफॉर्म आहे. महाराष्ट्र सायबरने नमुद केले आहे की सायबर गुन्हांच्या दररोज ५००० तक्रारी नोंदल्या जातात. याचा अर्थ दर मिनिटाला ४ सायबर गुन्हे घडत आहेत. सध्या सगळ्यात जास्त आढळणारा घोट्या म्हणजे 'डिजिटल अरेस्ट', ज्यामध्ये गुन्हेगार स्वतः कायदा अंमलबजावणी अधिकारी असल्याचे सांगून आणि कायदेशीर कार्यवाहीच्या धमक्या देऊन वृद्धांकडून पैसे उकळतात. ज्येष्ठ मंडळींना लक्ष्य करून होणाऱ्या सायबर गुन्हांचे प्रमाण वाढत आहे आणि एकीकडे नवीन टेक्नॉलॉजी विकसित होत आहे. आकडेवारीवरून हे स्पष्ट होते की, सुरक्षा आणि डिजिटल धमक्यांविरुद्ध जागरूकता निर्माण करणे हे फार महत्वाचे आहे.

महाराष्ट्र सायबरचे पोलीस

ज्येष्ठांचं होणार सायबर क्राईमपासून संरक्षण महाराष्ट्र सायबर आणि जेनस् लाईफ करणार एकत्र मदत

या गुन्हांचा सामना करताना काय करावे याबद्दल सल्ला देताना श्री. शिंत्रे म्हणाले, "सायबर गुन्हेगार सतत आपल्या पद्धती बदलत आहेत. त्यामुळे जागरूकता ही बचावाची पहिली पायरी आहे. भारत सरकारने २६ लाखांपेक्षा जास्त बनावट मोबाइल नंबर ब्लॉक केले आहेत, जे सायबर गुन्हाविरुद्धच्या लढ्यातील एक लक्षणीय पाऊल आहे. ज्येष्ठ नागरिकांना अधिकृत मार्गदर्शिकांची माहिती असली पाहिजे, त्यांनी आपले मोबाइल सुरक्षित ठेवून डिजिटल स्वच्छता राखली पाहिजे आणि अज्ञात कॉल आणि मेसेज नेहमी तपासून घेतले पाहिजेत. काहीही संशयास्पद वाटल्यास कुटुंबातील एखाद्या विश्वासू माणसाशी बोलावे किंवा आमच्या हेल्पलाइनशी संपर्क साधावा. आपण एकत्र मिळून या धोक्यावर मात करू शकतो."

महाउपनिरीक्षक श्री. संजय शिंत्रे यांनी जेनस् लाईफ सोबत बोलताना ज्येष्ठ नागरिक कसे फसवणुकीला सहज बळी पडू शकतात यावर प्रकाश टाकताना म्हटले, "भारतात १५ कोटीपेक्षा जास्त ज्येष्ठ नागरिक आहेत. त्यांचे डिजिटल ज्ञान मर्यादित असते आणि आर्थिक संपत्तीपर्यंत पोहोच असल्यामुळे स्वाभाविकपणे त्यांना सायबर गुन्हांसाठी प्रामुख्याने लक्ष्य बनवले जाते. डिजिटल अरेस्टच्या बाबतीत नेहमी एक गोष्ट लक्षात ठेवा की, कोणतेही सरकारी खाते किंवा पोलीस विमानतळ, कस्टम्स, इन्कम टॅक्स, उड्डाण क्राइम ब्रांच, उड्डाण एअर सारख्या कायदा

अंमलबजावणी एजन्सी कधीही व्हिडिओ कॉल मार्फत चौकशी करत नाहीत."

महाराष्ट्र सरकारने घेतलेल्या सक्रिय उपाययोजनांवर भर देत श्री. शिंत्रे म्हणाले, "या वादट चाललेल्या धोक्याचा सामना करण्यासाठी महाराष्ट्र सरकारने खास सायबर गुन्हे हाताळणारी केंद्रे स्थापित केली आहेत. ही भारतातील एक अशी व्यवस्था आहे, जेथे गुन्हाला बळी पडणारा माणूस आमच्या हेल्पलाइन नंबरमार्फत २४ तासात केव्हाही गुन्हा नोंदवू शकतो. या वादल्या घोट्याविरुद्धचे मार्गदर्शन सतत प्रकाशित करून आम्ही नागरिकांना सतर्क राहण्याची

विनंती करत आहोत. आम्ही एक समर्पित प्लॅटफॉर्म विकसित केला आहे, जेथे बळी पडलेली व्यक्ती तक्रार नोंदवून तत्काळ तपास सुरू करवू शकते." ते पुढे म्हणाले, "जेव्हा जेव्हा पेमेंट करण्याची डेडलाइन दिली जाते तेव्हा नेहमीच तो सायबर गुन्हा असू शकतो, हे ध्यानात ठेवा."

या वादल्या धोक्याविषयी टिपणी करताना जेनस् लाईफच्या संस्थापिका मीनाक्षी मेनन म्हणाल्या, "आपल्या ज्येष्ठांना केवळ सहानुभूतीचीच नाही, तर चांगल्या आणि स्मार्ट सुरक्षेची देखील आवश्यकता

आहे. जेनस् लाईफमध्ये आम्ही विन्याची शिक्षण आणि मदतीशी सांगड घालून हे सुनिश्चित करण्याचा प्रयत्न करत आहोत की, ज्येष्ठांना ऑनलाईन व्यवहार करताना सुरक्षित वाटेल आणि आत्मविश्वास वाढेल. आजच्या डिजिटल युगात परिपूर्ण जीवन जगण्यासाठी त्यांना सक्षम करण्याचा हा प्रयत्न आहे. आम्हाला वाटते की वयाच्या साठीनंतर आपल्या मज्जेने जीवन जगता यायला हवे. त्यांच्या भावनिक, आर्थिक, जीवनशैलीविषयक आणि सामाजिक गरजा पूर्ण करणारी सर्वांगीण ईकोसिस्टम उभारण्याच्या आमच्या व्यापक मिशनशी हे सुसंगत आहे."

ज्येष्ठांना सायबर धोक्यांचा वेळेवेळी सामना करावा लागतो, त्यावर उपाययोजना करताना जेनस् लाईफने खास आपल्या गोल्ड प्लानच्या सदस्यांसाठी सायबर इन्शुरन्स लॉन्च केला आहे, जो फसवणुकीमुळे होणारे नुकसान कव्हर करतो तसेच सोपी सुरक्षा मार्गदर्शिका, संवादात्मक जागरूकता सत्रे आणि २४ तास सेवा प्रदान करतो. ४९०० रु. च्या वार्षिक प्रीमियम सह हा गोल्ड प्लान ५ लाख रु. पर्यंत सायबर इन्शुरन्स प्रदान करतो. याशिवाय त्यात हॉस्पि-कॅश, व्यक्तिगत अपघात विमा, खास किफायतशीर सेवा यांचा लाभ देखील आहे.

...अखेर कोरोना काळातील रुग्णालयाचे साहित्य कळवा रुग्णालयात हलवणार

२ वर्षांनंतर पार्किंग प्लाझामधील साहित्याबाबत आली जाग

■ठाणे : अखेर दोन वर्षांनंतर पालिकेला आपण घेतलेल्या निर्णयाची आठवण झाली असून कोरोना काळात पार्किंग प्लाझा या ठिकाणी बांधण्यात आलेल्या तात्पुरत्या रुग्णालयाचे साहित्य कळवा रुग्णालयात हलवण्याबाबत कार्यवाही सुरू करण्यात आली आहे.

विभागाने येथील साहित्य हलविण्यासाठी कार्यवाही सुरू केली आहे.

त्या तुलनेत उपचारासाठी सुविधा पुरेशी नव्हती. वाढती रुग्ण संख्या लक्षात घेऊन ठाणे महापालिकेने तात्पुरती रुग्णालये उभारण्यास सुरुवात केली होती.

"साहित्य हलविण्यासाठी महापालिकेने हालचाली सुरू केल्या आहेत. येथील ऑक्सिजन प्लांट आणि पीसीए प्लांट महापालिकेच्या छत्रपती शिवाजी महाराज रुग्णालयात हलविण्यात येणार आहे. याशिवाय इतर साहित्य हे ठाणे जिल्ह्यातील ग्रामीण रुग्णालय आणि पाचथर जिल्ह्यातील ग्रामीण रुग्णालयांसाठी देण्यात येणार आहे. त्या संदर्भात तेथील रुग्णालयांशी पत्रव्यवहार करण्यात आला होता."

- उमेश बिरारी, उपयुक्त

पार्किंग प्लाझामधील साहित्य

एक हजार खाटांच्या क्षमतेचे ग्लोबल रुग्णालय उभारण्यात आले होते. त्यानंतर एक हजार खाटांचे पार्किंग प्लाझा रुग्णालय उभारण्यात आले होते. महापालिकेच्या ग्लोबल, पार्किंग प्लाझा आणि व्होल्टास रुग्णालयांमध्ये पालिकेने ग्राणवायू निर्मितीचा प्रकल्प उभारला होता. पार्किंग प्लाझा येथे ३ ऑक्सिजन प्लांट होते, त्यातील दोन १३ किलो लिटर आणि एक १० किलो लिटर क्षमतेचा होता. तसेच हवेतून ऑक्सिजन निर्मिती करणारे देखील तीन पीसीए प्लांट या ठिकाणी उभारण्यात आले होते. ते देखील ५ मेट्रिक टनचे होते. तसेच याठिकाणी नवीन बेड, खाटा, चादरी, टेबल, फुड टेबल आदींसह इतर महत्वाचे साहित्य पार्किंग प्लाझा येथे धुळ्यात पडले असल्याचे जून प्रसिद्ध झाले होते.

कळवा, मुंब्रा आणि दिवा परिसरात ३० जणांचे पथक, प्रत्येक प्रभाग समितीत १० जणांचे पथक

मान्सून काळातील विविध आपत्तींसाठी पालिका सज्ज

ठिकाणी वेगवेगळे आपत्तींचा सामना नागरिकांना करावा लागतो. रस्त्यावर पाणी साचणे, झाड कोसळणे, वाहने बंद पडणे, भूस्संकलन होणे, घर पडणे, पूरस्थिती निर्माण होणे आदींचा समावेश असतो. परिणामी

याकरिता महापालिकेने जर अशी परिस्थिती निर्माण झाल्यास तत्काळ मदत पोहचविणे शक्य व्हावे, याकरिता सज्ज राहण्याचा निर्णय घेतला आहे. प्रत्येक प्रभाग समितीत १० जणांचे अतिरिक्त मदत पथक मान्सूनकाळात सज्ज ठेवण्यात येणार आहे.

या पथकाच्या मदतीला जेसीबी, युटीएलटी व्हॅन यांचा

"पावसाळ्यात नागरिकांना त्रास होणार नाही, याची विशेष काळजी घेणार असून घोडबंद रोडवर विविध कामे एकाचवेळी सुरू आहेत. त्यामुळे ही कामे प्रतिपथावर सुरू असून ती लवकरच पूर्णत्वास जातील. नागरिकांनी देखील सहकार्य करून वाहतूकीचे नियम पाळवेत, मार्शलच्या सूचना ऐकाव्यात, विरुद्ध दिशेने वाहने चालवू नयेत, वाहतूककोंडी सोडविण्यासाठी सर्वच प्राथिकरण प्रयत्न करीत असून नागरिकांनी देखील सहकार्य करावे."

- सौरभ राव, आयुक्त महापालिका

समावेश असणार आहे. तसेच यामध्ये रोप, लाईफ जॅकेट, लाईफ रिंग, पहार, डोर, नायलॉन रोप, कुडळ,फावडे, आदी साहित्याचा समावेश असणार आहे. त्याचबरोबर एखाद्या जखमी व्यक्तीला प्राथमिक उपचारासाठी आवश्यक

असलेल्या औषधांचा साठा ही देण्यात येणार आहे.

पालिकेमार्फत हेल्पलाइन कार्यरत

ठाणे महापालिकेच्या ९ प्रभाग समितीपैकी कळवा, मुंब्रा, दिवा या तीन ठिकाणी अति जोखमीच्या परिसराचा

समावेश आहे. कळवा परिसरात खाडीकिनारा आहे. तसेच कळवा, मुंब्रा येथे दरड प्रवणक्षेत्राचा समावेश आहे. तर दिवा परिसर हा पूर्णपणे खाडी परिसर येतो. परिणामी या तीन प्रभाग समिती क्षेत्रात विशेष अशी दक्षता महापालिकेच्या वतीने

घेण्यात आली आहे. त्यानुसार या तीन ठिकाणी ३० जणांचे पथक कार्यरत असणार आहे. अशी माहिती महापालिकेच्या वतीने देण्यात आली. याच जोडीला ठाणे महापालिकेच्या मार्फत हेल्पलाइन देखील कार्यरत ठेवण्यात येणार आहे.

आयुक्तांचा बसमधून घोडबंदरचा दौरा

पावसाळ्यात घोडबंदर रस्त्यावर कोणत्याही प्रकारचे विघ्न येऊ नये, यासाठी महापालिका आयुक्त सौरभ राव विशेष प्रयत्नशील असून त्यांनी शुक्रवारी घोडबंदर रोड परिसरात पावसाळ्यापूर्वी पाहणी दौरा

परिवहन सेवेच्या बसेसमधून केला.

घोडबंदर भागातील गायमुख घाट रस्त्याचे काम आता पुन्हा करण्यात येणार आहे. तीन दिवस येथील घाटाच्या पॅचिंगचे काम हाती घेण्यात आले आहे. २५ ते २८ एप्रिल दरम्यान गायमुख घाटाच्या पॅचिंगचे काम हातात घेण्यात येणार आहे. त्याचप्रमाणे माजिवडा पुलावर देखील पॅचवर्क करण्यात येणार आहे. पावसाळ्यात खड्डे पडणार नाहीत हा या मागचा हेतू असून गायमुख घाटाची विशेष काळजी घेण्यात येणार आहे. कासारवडवली व भाईदरपाडा येथील उड्डाणपुलाचे काम देखील प्रगतिपथावर सुरू आहे. हे दोन्ही उड्डाणपूल २० मे पर्यंत पूर्ण करण्याचे निर्देश आयुक्तांनी यावेळी संबंधितांना दिले.

भिवंडीत फर्निचरच्या गोदामाला भीषण आग

■भिवंडी : भिवंडीत आगीच्या घटनांचे सत्र सुरू असतानाच तालुक्यातील राहनाळ गावच्या हद्दीतील एका मोठ्या प्रमाणेत फर्निचर साठवलेल्या गोदामाला भीषण आग लागल्याची घटना शनिवारी पहाटेच्या सुमारास घडली असून या आगीत संपूर्ण इमारतीतील १२ गोदामे जळून खाक झाली. या आगीत सुदैवाने फक्त चित्तहानी झाली असून जीवितहानी टळली आहे. परंतु सदरची भीषण आग आठोक्यात आणत असताना भिवंडी अग्निशमन दलाचा एक कर्मचारी गंभीर जखमी झाल्याची घटना घडली आहे. या आगीबाबत मिळालेल्या माहितीनुसार,

पुण्यात एटीएम चोरीचा एक नवा फंडा उघडकीस मोडस ऑपरेंडी पाहून पोलिसही चक्रावले!

■पुणे : पुण्यात एटीएम चोरीचा एक नवा फंडा उघडकीस आलाय. एटीएममध्ये फ्लॅप बसवून ग्राहकांची डेबिट रक्कम चोरणारी टोळी रंगेहाथ पकडण्यात आलीये. चोरीची पद्धत पाहून पोलिसही चक्रावून गेले आहेत. चोरीसाठीची ही मोडस ऑपरेंडी नेमकी काय आहे? चोर याचा वापर नेमके कसा करायचे? याबद्दल सविस्तर जाणून घेऊया.

भागात एटीएममध्ये फ्लॅप बसवला. एटीएमचे पैसे बाहेर पडतात बरोबर त्याच फटीत डक फ्लॅप बसवला. नागरिकांनी एटीएममधून पैसे काढताना हे पैसे त्या फ्लॅपमधून बाहेर पडायचे. नागरिकांना मात्र पैसे मिळायचे नाहीत. नागरिकांना वाटायचं का- ही तांत्रिक अडचणींमुळे पैसे आले नाहीत. एटीएममधून ग्राहक निघून गेल्यानंतर चोर त्या फ्लॅपमधून पैसे घेऊन पसार व्हायचा. मात्र पैसे खाल्यातून डेबिट झाल्याचं लक्षात आल्यानंतर नागरिकांनी बँक आणि पोलिसात तक्रार केली. पोलिसांनी पाळट ठेवत, सखोल तपास केल्यावर युपीच्या दोघांना गजाआड केलं.

अजून गुन्हांची उकल पुण्यातील कर्वेनगर पोलिसांनी एटीएममध्ये फ्लॅप बसवून ग्राहकांची डेबिट रक्कम चोरणारी टोळी रंगेहाथ पकडलीये. हे दोन्ही युपीतले असून ते दोघेही फार शिकलेने नाहीत तरीही त्यांनी हे एटीएम चोरीचं तंत्र नेमकं कसं अवगत केलंय याचाच पुणे पोलिसांना आश्चर्य वाटतंय. आता या दोन चोरांना पकडल्यानंतर त्यांच्याकडून अजून काही गुन्हांची उकल होण्याची शक्यता आहे.

पुण्यातील बोप देव घाट सामूहिक बलात्कार प्रकरणात मोठी अपडेट

■पुणे : पुण्यातील बोप देव घाटातील सामूहिक बलात्कार प्रकरणात मोठी अपडेट समोर आली आहे. या प्रकरणातील मुख्य आरोपीला पुणे ग्रामीण पोलीस दलाच्या वालचंद नगर पोलिसांनी घेतलं ताब्यात घेतले आहे. जवळपास सात महिन्यांनंतर हा आरोपी पोलिसांच्या हाती लागला आहे. या प्रकरणातील आणखी एक आरोपी अद्याप फरार आहे.

ऑक्टोबर २४ मध्ये पुण्यातील बोप देव घाटातील सामूहिक बलात्कार झाल्याची घटना घडली होती. या घटनेमुळे संपूर्ण महाराष्ट्र हादरला होता. या प्रकरणातील तिसरा आरोपी पोलिसांच्या हाती लागला आहे. सुरज उर्फ बापू गोसावी असे पोलिसांनी अटक केलेल्या या मुख्य आरोपीचे नाव आहे. वालचंद नगर पोलिसांनी अकलूज मधून याला ताब्यात घेतलं आहे.

या प्रकरणातील मुख्य आरोपी अंतर उर्फ बाबू शेख आणि त्याचा साथीदार चंद्रकुमार रवीप्रसाद कर्नोजिया यांच्या पोलीस कोठडीतील चौकशीसाठी पोलिसांचे अधिकार अबाधित ठेवून त्यांना न्यायालयात कोठडी सुनावण्यात आली आहे.

आरोपी गोसावी हा गेल्या अनेक महिन्यांपासून फरार होता. वालचंद नगर पोलिसांनी एक गुन्हाचा तपास करत असताना आरोपी गोसावी याचा लागला पत्ता. आरोपी गोसावी याने बोपदेव घाटात आपल्या मित्रासमवेत फिरायला गेलेल्या तरुणी वरती लैंगिक अत्याचार केला होता.

३ ऑक्टोबर २०२४ रोजी रात्री पावणे अकरा ते मध्यरात्री दीडच्या दरम्यान बोपदेव घाटातील टेबल पॉईंट येथे ही

बलात्काराची घटना घडली होती. आपल्या मित्रासमवेत फिरायला गेलेल्या २१ वर्षीय तरुणीवर सामूहिक बलात्कार झाला होता.

आरोपी सुरज उर्फ बापू गोसावी आणि त्याच्या इतर दोन साथीदारांनी मिळून तरुणीवर सामूहिक लैंगिक अत्याचार केले होते.

याप्रकरणी पुणे पोलिसांनी चंद्रकुमार कर्नोजिया आणि शोएब अख्तरला पुणे पोलिसांनी अटक केली आहे. मात्र, या प्रकरणातील मुख्य आरोपी सुरज

उर्फ बापू गोसावी फरार होता. याला पुणे ग्रामीणच्या वालचंद नगर पोलिसांनी अकलूज मधून ताब्यात घेतले आहे.

दरम्यान, बोपदेव घाट सामूहिक बलात्कार प्रकरणाचा अटक केलेले दोन आरोपींची येरवडा मध्यवर्ती कारागृहात स्वतंत्र चाचणी ओळख परेड घेण्यात आली. पोंडित तरुणी आणि तिच्या मित्राच्या उपस्थितीत दोन दिवस आरोपींची ओळख परेड घेण्यात आली. तिसरा आरोपी अद्याप फरार असून पोलीस त्याचा शोध घेत आहेत.

सध्या हे आरोपी येरवडा कारागृहात असून गुन्हात तपासाचा भाग म्हणून त्यांची ओळख परेड घेण्यात आली. त्यामध्ये आरोपी सारखे असलेले बारा जण उभे करून त्यातून आरोपींची ओळख पटवण्यात आली. मिंडित तरुणी आणि तिचा मित्र यावेळी उपस्थित होते.

गमावत चक्क आपल्या शिक्षिकेला चपलने मारहाण केल्याची धक्कादायक घटना घडल्याचा व्हिडीओ व्हायरल होत आहे. एखाद्या शिक्षकाचा स्वभाव तापट किंवा रागीट वा कसाही असला तरी, शिक्षकाचा आदर करणे हा संस्काराचा भाग असला तरी हल्ली सर्व संस्काराला मुठमार्ती मिळाल्याची भावना हा व्हिडीओ पाहून येत आहे.

घोर कलीयुग... मोबाईल घेतला म्हणून विद्यार्थिनीची शिक्षिकेला चपलने मारहाण

■मुंबई : आज काल मोबाईल सर्वांचा जीव की प्राण झाला आहे. लहान मुलांपासून ते म्हाताऱ्या माणसांना मोबाईलचे वेड लागले आहे. मुल मैदानी खेळ खेळण्याऐवजी सतत मोबाईलमध्ये अडकून पडलेली असतात. त्यामुळे घराघरात पालक आणि मुलांत मोबाईलवरून सातत्याने वाद होत आहेत. सोशल मीडियावर एक

व्हिडीओ व्हायरल झाला आहे. त्यात एका विद्यार्थिनीचा मोबाईल जप्त केला म्हणून विद्यार्थिनीने त्या शिक्षिकेला चपलने मारल्याची घटना घडली आहे.

विद्यार्थी आणि शिक्षक म्हणजे गुरू आणि शिष्याचे नाते. गुरुप्रीतिमिला या दरवर्षी आपआपल्या शिक्षकांना गुलाब आणि ग्रीटींगज देऊन त्यांचे आशीर्वाद घेत असतात

असे हे आदराचे आणि पवित्र नाते आता सर्वच क्षेत्रातील भेसळीमुळे आणखी विदुष झाल्याची अनेक उदाहरणे आपण बातम्यातून वाचत असतो. परंतु एका विद्यार्थिनीने तिचा मोबाईल घेतला म्हणून सर्वदिखत शिक्षिकेला चपलने चोपल्याची शिक्षकेलाच घडली आहे.एका जमान्यात गुरू समान शिक्षकांच्या पायाची धुळ चरणी लावली जायची. मात्र,

आता जमान्यात काही विचित्र घटना ऐकाव्या लागत आहेत. शाळेच्या मैदानातून जात असताना शिक्षिकेने एका विद्यार्थिनीचा मोबाईल घेतल्याने या विद्यार्थिनी चक्क शिक्षिकेला चपलने चोपल्याची धक्कादायक प्रकार घडला आहे. ही धक्कादायक घटना एका इंजीनियरिंग कॉलेजच्या आवारात घडलेली आहे. विद्यार्थिनीने रागावरील नियंत्रण

असल्याचे समजते. असून त्यास उपचारासाठी इंदिरा गांधी उपजिल्ह्हा रुग्णालयात दाखल करण्यात आल्याची माहिती अग्निशमन दलाकडून देण्यात आली आहे. हरिश्चंद्र वाघ (५४) असे अग्निशमन कर्मचाऱ्याचे नाव असून त्याचे दोन्ही पाय फ्रॅक्चर झाले असून त्याच्यावर इंदिरा गांधी रुग्णालयात उपचार सुरू असल्याचे समजते.

हे दैनिक मालक, मुद्रक, प्रकाशक व संपादक - डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक यांनी सोमाणी प्रिंटींग प्रेस, कार्यालय - गाला नं. ४, एन. के. इंडस्ट्रीयल इस्टेट, प्रवासी इंडस्ट्रीयल इस्टेटच्या बाजुला, गेट नं. २, गोरेगाव (पुर्व) मुंबई ४०००६३ (महाराष्ट्र) , येथे छापून रुम नं. १०३, कुणाल कुटीर बी बिल्डींग, नवघर रोड, हनुमान मदिराजवळ, भाईंदर (पुर्व), जि. ठाणे ४०११०५ (महाराष्ट्र) येथे प्रसिद्ध केले. संपादक - डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक, पीआरबी कायद्यानुसार संपादकीय जबाबदारी यांची राहिल, सर्व वाद आणि दावे ठाणे न्यायालयीन कक्षच्या आधील राहतील. (या वर्तमानपत्रात प्रसिद्ध होणाऱ्या बातम्या /लेख / जाहिराती यांची जबाबदारी संबंधीत वार्ताहर, लेखक, आणि जाहिरात प्रतिनिधी यांच्यावर राहिल.) भ्रमणवृत्ती - ७४००००१४७४. Email : marathiekikaran2021@gmail.com

Printed , Published and Owned by **Dr. Mr. Deepak Moreshwar Naik**. Printed at **SOMANI PRINTING PRESS, OFFICE** - Gala No. 4, Near N.K. Industrial Estate, Near Pravasi Industrial Estate, Gate No.2, Goregaon (E), Mumbai 400 063, Maharashtra, Published at Room No. 103, Kunal Kutir, B Building , Navghar Road, Near Hanuman Mandir, Bhayander (East) Dist - Thane, PinCode 401 105, Maharashtra. Editor : **Dr. Mr. Deepak Moreshwar Naik**, Mo.7400001474, Email Id : marathiekikaran2021@gmail.com